

Birgith Mogensen (CD):

Lovforslaget er udarbejdet af en arbejdsgruppe med repræsentanter for Færøernes landsstyre, og Færøernes hjemmestyre har tiltrådt lovforslaget. Det har CD også.

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg skal først sige, at mit parti kan give tilslutning til det af justitsministeren fremsatte lovforslag. Ligesom flere andre ordførere har jeg også registreret årstal tilbage i forrige århundrede, men nok så væsentligt for mig er det nu, at det er Færøernes hjemmestyre, som har tiltrådt lovforslaget fuldt ud. Det har jeg med tilfredshed bemærket.

Poulsaard (FP):

Fremskridtspartiet kan også tilslutte sig lovforslaget.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg siger mange tak for tilslutningen. Det er nogle fortræffelige ordførere, der er i Folketinget. Jeg er ked af, at jeg ikke har nogle flere lovforslag på i dag, men hvad, 3-0 i dag, det er da bedre end 1-0 i går.

Jeg siger altså tak for tilslutningen, og så må vi alle sammen overvinde sorgen over, vi skal ophæve Almindeligt Sportelreglement af 22. marts 1914 og det nævnte fra 1836. Men vi gennemfører her noget, som hjemmestyret på Færøerne er gået ind for, og det er vi jo altid glade for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af lovforslag nr. L 24:

Forslag til lov om ændring af forskellige miljø- og planlægningslove. (Region- og sektorplanlægning).

Af miljøministeren (Chr. Christensen).
(Fremsat 8/10 86).

Lovforslaget satte til forhandling.

*Forhandling***Løvig Simonsen (S):**

Det fremsatte lovforslag er i det store og hele en genfremsættelse af miljøministerens forslag om ændringer af de forskellige miljø- og planlægningslove fra sidste folketingssamling. Jeg vil derfor i det store og hele henholde mig til mine bemærkninger ved dette lovforslags behandling.

Der er dog grund til at fremhæve nogle ganske væsentlige forbehold fra Socialdemokratiets side. For det første vil jeg gerne slå fast, at en forenkling ikke er ensbetydende med en styrkelse af vore natur- og miljøinteresser. Der må derfor gives garantier for, at en sådan styrkelse bliver gennemført, og at ministeren vil gribe ind, såfremt en sådan opprioritering ikke kommer klart til udtryk i amternes fremtidige sektorplanlægning. Og lad mig understrege, at vi stiller os ikke tilfreds med ministerens tilsagn om at følge udviklingen nøje eller komme med henstillinger til de amter, der ikke lever op til intentionerne i lovforslaget.

For det andet – og det er ganske væsentligt – er det fremsatte forslag ikke tilfredsstillende for Socialdemokratiet, når det drejer sig om sektorplanlægningen på recipientkvalitetsområdet. Den senere tids debat har med al ønskelig tydelighed vist, at det er bydende nødvendigt, at hele denne planlægning er bindende for såvel amter som kommuner. Såfremt der på den ene eller anden måde ikke indføres disse bindende retningslinier for vandkvalitet, kan Folketinget jo vedtage alle de målsætninger, vi vil, uden at amterne er forpligtet af disse. Og så har ministeren ikke mulighed for at pålægge amter og kommuner at leve op til de af Folketinget vedtagne beslutninger.

Der foreligger efter Socialdemokratiets opfattelse to muligheder. Enten gør vi sektorplanen på recipientkvalitetsplanlægningen bindende, eller der indføres mindstekrav i regionplansafsnit. Det vil sige, at vi på dette

[Løvig Simonsen]

område gør regionplanerne mere detaljerede af hensyn til de vitale interesser, vi alle har i at få stoppet forureningen af vore vandløb, søer og indre danske farvande.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at netop det sidste med detaljeringsgraden af regionplanerne indtog en central placering i debatten i arealudvalget, fordi man derved kunne udhule den fremtidige sektorplanlægning. Men mulighederne blev diskuteret, og arealudvalget var ikke fremmed for, at en regionplan, på grund af at denne jo fortsat skal godkendes af ministeren, kunne være det instrument, det ville være nødvendigt at bruge i påkommende tilfælde.

Det tredje spørgsmål er, hvem der egentlig har ansvaret for vandkvaliteten i vore indre danske farvande uden for de kystnære områder, som ligger i amternes regi. Her tænker jeg ikke på, hvem der har ansvaret for forureningen – det er vi allerede særdeles godt informeret om – jeg tænker på, hvem der er planlægningsmyndighed. Er det ikke nødvendigt, at vi også beskæftiger os med dette problem? Og er der ikke en forståelse for, at dette ansvar ligger hos den centrale myndighed?

Lad mig endelig nævne henvendelsen fra Butikshandelens Fællesråd vedrørende amtskommunernes manglende muligheder for i deres regionplan at tage højde for veto for lavprisvarerhuse. Også det område ønsker vi bragt på plads i forhandlingerne.

De områder, jeg her har lagt vægt på, er ikke alle nye for ministeren. De blev tilkendegivet allerede ved første behandling sidste år. Det har derfor undret mig, at ministeren tilsyneladende ikke har tillagt vore bemærkninger tilstrækkelig betydning; ellers ville ministeren vel ikke have fremsat sit forslag i uændret skikkelse. Derimod havde vi ventet, at miljøministeren havde lagt vægt på at imødekomme Socialdemokratiets synspunkter. Dette er som sagt ikke tilfældet.

Så lad mig slutte med at sige, at en imødekommelse af vore synspunkter på bl.a. de områder, jeg her har nævnt, er en forudsætning for Socialdemokratiets medvirken til lovforslagets gennemførelse. Vi ønsker også en forenkling, men ikke på bekostning af vor natur og vort miljø.

Ahlmann-Ohlens (KF):

Det er et stort og omfattende lovkompleks, vi her efter en lang oversomring har til forhandling. Der er virkelig god grund til, at vi her i Danmark har et velfungerende planlægningsapparat på miljøområdet. En gennemtænkt planlægning er en afgørende forudsætning for, at vi kan undgå og forebygge en række voldsomme miljøskader også fremover. Og vi ved alle sammen, at det er langt billigere at forebygge med omtanke end at skulle helbrede i en paniksituation.

Planlægningens overordnede mål er altså at sikre os alle den rene, sunde og varierede natur, som et meget bredt flertal her i Folketinget er enig om. Faren ved al planlægning er imidlertid, at man i for høj grad kommer til at styre efter bakspejlet.

Bakspejlet er vel et af de vigtigste hjælpemidler, ikke blot i trafikken, men også i miljøpolitikken. Men det skal ikke være så stort, at det forhindrer udsynet, og det skal gerne sidde placeret på en måde, så de styrende kan benytte det.

Vi får med dette lovforslag rettet bakspejlet til, så flere får lettere ved at bruge dette spejl bedre til gavn for vores alle sammens miljø.

Lovforslaget peger endvidere i retning af, at planlægning i de enkelte amter kan koncentrereres om områder, der er særlig relevante netop på det sted. Det lyder godt nok, og det kan vi støtte.

Et sted er vi dog betænkelige, og det er i forbindelse med forslaget om, at vi centralt nu går hen og slækker på recipientkvalitetsplanlægningen. Det er givet, at vi skal have en meget grundig drøftelse i udvalget af dette spørgsmål, og Det Konservative Folkepartis mål vil i diskussionen være at sikre os, at vi får den bedst mulige lovgivning til forebyggelse af forurening af vore vandområder; det lægger vi ikke skjul på. Den tragiske udvikling i vore have og indre farvande her i efteråret understreger endnu en gang, at vi ikke må handle overilet på udledningsområdet.

Endelig bør vi efter konservativ opfattelse i udvalget se nærmere på begrebet kystvande. Mange tror nok, at det dækker alle de danske farvande, men det gør det jo bestemt ikke.

(Kort bemærkning).

Løvig Simonsen (S):

[Løvig Simonsen]

Jeg skal ikke lægge skjul på, at hr. Ahlmann-Ohlsens bemærkninger om vandkvalitetsplanlægning er et synspunkt, som vi støtter. Det svarer jo nøje til, hvad jeg selv sagde i min ordførertale, og det er dejligt at se, at regeringens ledende parti støtter disse synspunkter. Det kan så endnu en gang undre, at det ikke er med i regeringens eget lovforslag.

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Jeg noterede mig, at hr. Ahlmann-Ohlsen brugte udtrykket »en gennemtænkt overordnet planlægning er den væsentligste forudsætning«, og så var det noget med bevaring af miljøet. Jeg vil gerne bede hr. Ahlmann-Ohlsen uddybe, hvad han i grunden mener med det.

»En gennemtænkt overordnet planlægning«, mener hr. Ahlmann-Ohlsen dermed de retningslinjeudlæg eller de landsplandirektivagtige muligheder, ministeren nu får med lovforslaget, eller mener hr. Ahlmann-Ohlsen en overordnet planlægning på det amtskommunale plan? Mener hr. Ahlmann-Ohlsen, at denne overordnede planlægning på det amtskommunale plan eventuelt skal være bindende for de underordnede planmyndigheder, f.eks. kommunerne, hvis vi ser på spildevandsområdet?

(Kort bemærkning).

Ahlmann-Ohlsen (KF):

Det Konservative Folkeparti mener, at det forslag, vi i dag behandler, på nær det lille punkt, jeg berørte før, er udtryk for gennemtænkt planlægning.

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Det ville jo have været opsigtsvækkende, hvis hr. Ahlmann-Ohlsen havde ment noget andet. Det var ikke det, jeg spurgte om. Jeg spurgte om hr. Ahlmann-Ohlsens måde at forstå udtrykket »gennemtænkt overordnet planlægning« på, for vi befinder os jo faktisk i selskab med et lovforslag, der løser de bindende dele af den overordnede planlægning i forhold til den planlægning, der kommer f.eks. nede på det kommunale plan.

Nu vil jeg gerne spørge hr. Ahlmann-Ohlsen: hvori ligger det gennemtænkte, og hvori

ligger det overordnede, og hvori ligger disse ting som forudsætninger for et sundt miljø?

Anders Poulsen (V):

Som tidligere nævnt er der tale om en genfremsættelse, og for så vidt angår lovforslagets principper og substans skal jeg derfor henvise til mit partis ordførers tale ved den tidligere førstebehandling.

Venstre hilser igen lovforslaget velkommen. Lovforslaget er blevet til på grundlag af en betænkning fra et godt og alsidigt sammensat arealudvalg. Udvalget har på en hensigtsmæssig måde anvist for det første en lettere håndtering af den politiske proces ved aktuelle og nødvendige initiativer på dette komplicerede lovområde og har for det andet anvist, hvorledes systemet kan gøres mere brugbart ved de mange politiske enkeltbeslutninger i hverdagen. For det tredje har det anvist metoder i sektorplanlægningen til styrkelse af natur- og miljøinteresserne.

Til det vellykkede indhold i betænkningen kommer, at miljøministeren efter Venstres mening har udformet lovforslaget på en god og rigtig måde.

Venstre kan derfor støtte det fremsatte lovforslag. Vi håber, det får en hurtig gang gennem Folketinget, og kan tilsige en grundig og positiv udvalgsbehandling.

Leif Hermann (SF):

Lovforslaget er, som andre ordførere har fremhævet det, en genfremsættelse, og jeg kan derfor i nogen udstrækning nøjes med at henvise til, hvad vi sagde, da forslaget var fremme sidste gang. Ministeren har vel også i de seneste dage haft trakasserier nok.

Alligevel kan jeg ikke undlade at komme med nogle enkelte bemærkninger, fordi netop den diskussion, der har været i de sidste dage om miljøtilstanden i vore vandløb, spiller en temmelig afgørende rolle, også når vi ser på dette lovforslag.

Baggrunden for forslaget er jo, som det er refereret i bemærkningerne, nogle ønsker i det, der hedder Planredegørelse 3 om politisering, afbureaukratisering og problemorientering, nogle udtryk, der godt kunne være fostret i lærerværelset på et børnehaveseminarium – det kan jeg sige af solid erfaring – men som jo dækker noget ganske væsentligt, nemlig at planlægning, godkendelsessystemer

[Leif Hermann]

og lign. tidligere måske har været noget lovlig stift; der har været tale om lidt for usynlige politiske mål i planlægningen, og der har været for lidt opstilling af, hvad der var af faktiske problemer.

Det er jo rigtigt, men jeg synes også godt, at der kunne være tilføjet én ting, nemlig demokratisering, og for nu at tage fat på nogle af de ting, som jeg allerede ved denne første behandling kan stille ministeren i udsigt at han kan få os med til, vil jeg godt sige følgende:

Demokratiseringselementet spiller en afgørende rolle for os, og derfor skal folk have noget at vælge imellem. Det kan ikke nytte noget, at man afskaffer alternativmuligheden i regionplanlægningen ud fra den noget særprægede antagelse, at den alligevel ikke har været brugt. Den blev jo brugt i første omgang ved førstegenerationsregionplanerne, men siden har man åbenbart mistet tilbøjelighed og lyst til at præsentere folk for valgmuligheder. Jeg går ud fra, at synspunktet kan deles af det liberale parti herinde, der ustandselig taler om forbrugers valgmuligheder som afgørende.

Det andet forhold, jeg vil nævne, er, at en politisk proces, en diskussion med forvaltningen, hvad enten det nu er amtsrådet eller kommunalbestyrelsen, udmærket kan ende i en bindende konklusion. Jeg har svært ved at indse, at der er nogen særlig mening i, at man fastlægger en ikke-bindende recipientkvalitetsplanmålsætning, som havner i regionplanen, for at kommunalbestyrelserne skal kunne lave nogle ikke-bindende spildevandsplaner, der ganske vist ikke må stride imod regionplanmålsætningen. Det er, som om man stiller en stige op, hvor der mangler en 3-4 trin, og det er i den sammenhæng åbenbart fra fabrikantens side ganske bevidst, at der mangler en 3-4 trin på den stige.

Der mangler noget logik i dette her, hr. miljøminister, og vi håber, at vi under udvalgsarbejdet kan få den klare logik frem.

Dernæst vil vi have en aktiv offentlighed omkring disse ting. Man skal ikke bare have at vide, at nu ligger det til afhentning henne på amtsrådskontoret eller på kommunalbestyrelsens kontor, vi vil have en aktiv offentlighed. Man skal gå ud og sælge disse ting til borgerne.

I det omfang, det bliver sådan, at kvalitetskravene f.eks. i recipientkvalitetsplanlæg-

ningen indarbejdes i regionplanerne, vil vi endvidere have nogle bestemte krav til, hvordan det skal formuleres, så vi sikrer os, at vi ikke får udflydende krav stående som regionplanretningslinjer. Ganske vist skal disse retningslinjer fortsat godkendes, og det er da udmærket, men ikke desto mindre er det jo en krumtap, ja, det kan risikere at blive det eneste bindende overhovedet, som f.eks. beskyttelsen af vores vandløb skal hænge på, ud over enkeltsagsbehandlingen.

Hvis ministeren har problemer med recipientkvalitetplanerne – og det kan jeg såmænd godt forstå han kan have – vil vi være villige til at diskutere faste emissionsnormer inden for en bestemt årrække, f.eks. for bestemte brancher.

Endelig skal jeg tilslutte mig hr. Løvig Simonsens bemærkninger om, at amtsrådene skal have regionplankompetencen tilbage for så vidt angår lavprisvarehusene. Som ministeren formentlig har noteret sig, er en af konsekvenserne af den i øvrigt udmærkede landsbykonference, ministeren afholdt, jo den, at jeg har kaldt industriministeren i samråd, fordi industriministerens syn på lavprisvarehuses virkninger for landsbysamfundene åbenbart er i klar modstrid med en lang række andres, formentlig herunder også miljøministerens eget synspunkt.

Dagmar Mørk Jensen (RV):

Ved den oprindelige fremsættelse af dette forslag, dengang da det hed L 144, udtalte flere ordførere, at der kunne blive behov for at lade det ligge sommeren over. Sådan gik det som bekendt også. Men formålet med forslaget er stadig det samme, nemlig at smidiggøre zonelovgivningen på de områder, hvor det har vist sig forsvarligt, idet ingen af os naturligvis er interesseret i mere bureaukrati end strengt nødvendigt.

Til gengæld kan disse lempelser også betyde, at der viser sig områder, hvor det er nødvendigt at stramme bestemmelserne op. Der er jo som bekendt gjort visse erfaringer i de forløbne år. Desuden var en af forudsætningerne for lempelserne, at første omgang af lovgivningen for hele apparatet var tilendebragt. Forhåbentlig kan ministeren i dag give os en orientering om, hvornår denne forudsætning forventes at være opfyldt.

[Dagmar Mørk Jensen]

I sidste samling udtrykte jeg, som flere også har nævnt det i dag, bekymring med hensyn til recipientkvalitetsplanlægningen, som ikke længere er bindende, Limfjorden i salig ihukommelse. Spørgsmålet er så, om man på anden vis kan sikre sig mod de forsinkelser, der ellers kan befrygtes. Det kunne måske i udvalget drøftes, hvordan der kunne udarbejdes en konkret handlingsplan med en tidshorisont på f.eks. 5 år baseret på det anlægsniveau, som kommunerne har beregnet i 1987. Men forudsætningen måtte være, at en sådan handlingsplan virkelig skulle gennemføres i så stor udstrækning, som det overhovedet er teknisk muligt. Man må på en eller anden måde sikre, at det sker, og at man samtidig tager de problemer i betragtning, der har vist sig med kystvandenes forurening.

Det er en tanke, som jeg nævner vel vidende, at det vil medføre økonomiske konsekvenser, som vi naturligvis må diskutere grundigt igennem; men det gør det jo også, hvis vi slet ikke foretager os noget.

Filosofien i de ændringer, der foreslås her på grundlag af arealudvalgets arbejde, er, at mere åbenhed og reel dialog og inddragelse af borgerne i planlægningsarbejdet i god tid skulle kunne give bedre miljøbeskyttelse, idet man ved forenklingen skulle kunne koncentrere sig om de væsentlige problemer. Hensigten er således efter vor opfattelse i orden, men resultatet afhænger helt af, om amts- og byrådsmedlemmer forstår situationens alvor og nødvendigheden af at beskytte naturen. Man skal altså i praksis bevise sin ansvarlighed ved decentraliseringen.

Forslaget går i korthed ud på en forenkling af regionplanlægningen og en lempelse af sektorplanlægningen. Som tidligere antydet giver det anledning til at se på, om klagesystemet er godt nok. Man bør nok overveje Danmarks Naturfredningsforenings udtalte ønske om formel klageret over for såvel Hovedstadsråd som amtsråd.

I sidste samling blev der også rejst spørgsmål om, hvordan offentliggørelse skal foregå, når amterne ønsker at ændre de foreliggende planer; det må formentlig kunne afklares i udvalget. Der er andre detaljer, vi ønsker nærmere belyst, herunder problemerne omkring lavprisvarehusene, men i øvrigt tilsiger vi positiv behandling i udvalget.

Addi Andersen (CD):

Centrum-Demokraterne vil gerne takke ministeren for hans indsats på miljøområdet, herunder også for dette forslag vedrørende region- og sektorplanlægning. Formålet med loven er at gøre planlægningen i kommuner og amter lettere at overskue, så alle kan se, hvad der sker og navnlig, hvad der bør ske på miljøområdet. Det er vigtigt, at såvel politikere som offentligheden bedre kan bruge planlægningen som et instrument, der ikke kun er forbeholdt eksperterne.

Miljøproblemerne, som ganske naturligt optager os alle, skal ses i sammenhæng, fordi der er flere årsager til forureningen af vor natur. I den aktuelle debat udlægges landbruget som den store synder, men sandheden er jo, at også industrien, for ringe kommunale rensningsanlæg og vi alle som forbrugere er medvirkende årsager til miljøproblemerne. Befolkningen som helhed bør lære at være mere miljøbevidst, og hertil kan en mere overskuelig planlægning medvirke.

CD er godt tilfreds med, at frivillige organisationer er med til at præge debatten; det er Danmarks Naturfredningsforenings indsats et godt eksempel på. Men hvis der kommer snævre særinteresser, herunder politiske, med i planlægningen, så kan man måske være lidt betænkelig. Samarbejde er vigtigt, derfor hilser vi med glæde, at dialogen mellem staten, amtsrådene og kommunalbestyrelserne intensiveres. Derfor kan CD støtte ministerens forslag.

Ove Jensen (FP):

Ved gennemlæsning af dette forslag er det, der først falder i øjnene, at man med forslaget giver amterne endnu større beføjelser, at man tager beføjelser fra kommunerne, og – så vidt jeg læser det – at også ministeren får færre beføjelser. Det i sig selv er for så vidt nok til, at Fremskridtspartiet vil afvise forslaget. Vi ønsker jo principielt amterne afskaffet, og derfor vil vi naturligvis ikke gå med til et forslag, som giver dem betydelig større beføjelser på både kommunernes og ministerens bekostning.

I det hele taget er vi jo ikke tilhængere af al den planlægning, som vi har her i landet, og selv om det her vel ikke hverken bliver værre eller bedre, end det var før, så vil vi med de her nævnte begrundelser sandsynlig-

[Ove Jensen]

vis stemme imod forslaget, når det engang kommer til tredje behandling.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg vil gerne takke ordførerne og specielt dem, der har været positive over for en god drøftelse af forslaget.

Det er jo en genfremsættelse fra sidste samling af lovforslag nr. L 144, der ikke nåede at blive færdigbehandlet, og som flere ordførere har gjort, kan også jeg henvise til de udtalelser, jeg kom med under behandlingen den 4. februar 1986 af nr. L 144. Det er hovedsagelig mindre, redaktionelle justeringer og ajourføringer, der er gennemført i forhold til lovforslag nr. L 144.

Herudover er der i regionplanloven medtaget forslag om en hjemmel for miljøministeren til at fastsætte regler om adgangen til at klage over afgørelser, som delegeres til en styrelse under Miljøministeriet. Reglerne skal naturligvis fastsættes efter forhandling med de berørte statslige myndigheder og de kommunale organisationer. Lovforslaget bygger jo på arealudvalgets første delbetænkning om forenkling af det nuværende plansystem og styrkelse af miljø- og fredningshensynet, og det er præcis det, som hr. Løvig Simonsen var inde på måtte være formålet med lovforslaget.

Efter forslaget skal sektorplanerne for naturfredning, råstoffer og vandindvinding ikke længere godkendes af miljøministeren, og hr. Ove Jensen har jo altså ret i, at der fratages miljøministeren nogle af de beføjelser, han hidtil har haft.

Den forenkling, forslaget indebærer, medfører, at kræfterne kan sættes ind på at vurdere, hvad der kan gøres for at fremme miljø- og fredningshensynene.

Politikerne og befolkningen vil i højere grad end hidtil blive inddraget i en dialog om målene for den planlægning, der skal foretages i den enkelte kommune, og det er jo netop noget, som enkelte ordførere stærkt har præciseret skal være formålet.

Jeg har allerede på nuværende tidspunkt besvaret en del spørgsmål til lovforslag nr. L 144 fra udvalget, ligesom jeg også med udvalget har drøftet en del af de problemer, der er rejst. Desværre nåede vi ikke ind i en egentlig substansbehandling. Jeg håber, det

kan ske ret hurtigt efter forslagets behandling her.

Det er fortsat meningen, at den del af lovforslaget, der vedrører sektorplanlægningen, først skal træde i kraft, når den igangværende førstegangsplanlægning er afsluttet, og jeg husker, at det var et punkt, som hr. Løvig Simonsen tog frem sidste gang som en af betingelserne for at kunne gå ind i en positiv behandling af forslaget. Her har vi altså taget det med.

Og må jeg sige til hr. Løvig Simonsen, at jeg med stor interesse har lyttet til disse punkter, der er taget med. Når de ikke er taget ind i forslaget nu, betyder det sandelig ikke, at vi ikke er lydhøre over for disse problemer. Jeg vil meget gerne, at vi tager disse ting op til grundig drøftelse i udvalget.

Så er der rejst en del spørgsmål. Ud over dem, hr. Løvig Simonsen drog frem, var der også spørgsmålet om de generelle regler for recipientkvalitetsplaner.

Det er jo sådan, at det åbne hav ikke er omfattet af recipientkvalitetsplanlægningen. I denne planlægning er der alene taget hensyn til miljøforholdene i vandløb, søer og de kystnære områder, men ikke belastningen af de åbne havområder. På baggrund af det arbejde, der er sat i gang til opfølgning af Fornæstrederegørelsen, må det lægges til grund, at der er behov for generelle retningslinjer for rensning af spildevand, der ledes ud til det åbne hav. Jeg har i aktionsplanen, der er lagt frem, forudsat, at der til beskyttelse af de åbne havområder fastsættes generelle krav herom, og det skal ske inden 1. januar 1987.

Der har også været tale om den problematik, der ligger i at ændre lands- og regionplanlovene, sådan at amtsrådene eventuelt kunne forpligtes til at fastlægge fremtidige rammer for dagligvareforsyningen. Jeg er orienteret om den skrivelse, som hr. Løvig Simonsen tog frem, fra Butikshandelens Fællesråd; det er jo den, der er sendt til udvalget. Der har man anmodet om, at lovforslaget skal forpligte amterne til at sætte rammer for regionens dagligvareforsyning.

Jeg har bedt Planstyrelsen i samarbejde med Industriministeriet overveje muligheden af at ændre lands- og regionplanlovene, f.eks. ved at dele af den kompetence i detailhandelsspørgsmål, kommunerne i dag har efter kommunepanloven, overføres til amtsrådene. Jeg får i løbet af kort tid en redegø-

[Miljøministeren]

relse desangående. Det er min opfattelse, at en sådan lovændring, hvor detailhandelsplanlægningen kan koordineres på tværs af kommunegrænserne, på flere måder kan være hensigtsmæssig for at bevare en decentral butikstruktur. Det har jo også i høj grad noget at gøre med vore landsbyers overlevelsesmuligheder.

Forslaget fra Butikshandelens Fællesråd bryder imidlertid på helt afgørende punkter med den frie konkurrence inden for detailhandelen; det skal vi bare gøre os helt klart. Jeg er indstillet på en grundig drøftelse af dette problem i udvalget, men det bliver en svækkelse, når vi gennemfører disse bestemmelser, hvor miljøministerens muligheder bliver begrænset på flere områder.

Som det har været nævnt før, så har recipientkvalitetsplanlægningen været formelt bindende ved administrationen af miljølovgivningen, jf. miljøbeskyttelsesloven. I det foreliggende forslag er et af hovedprincipperne, at denne bindende virkning formelt ophæves. Hensigten hermed er ikke at svække miljøbeskyttelsen, som jeg lige har været inde på, tværtimod, lovforslaget tilsigter en styrkelse og en smidiggørelse af planlægningen som instrument til problemløsning, og som jeg nævnte før, så skal ressourcerne altså anvendes på justering af planlægning, som er mere miljømæssig. Planlægningen skal ikke som hidtil godkendes af miljøministeren, men recipientkvalitetsmålsætningen skal fortsat optages i regionplanen, der godkendes af miljøministeren.

Herudover kan ministeren efter forslaget § 64 fastsætte forudsætningerne, der skal lægges til grund for recipientkvalitetsplanlægningen. Så helt at miste styringen af det eller indflydelsen på det er der altså ikke tale om; ministeren vil således kunne gennemføre bindende direktiver for den spildevandsrensning, der skal finde sted på kommunale spildevandsanlæg, f.eks. kemisk fældning, kvælstof, fosfor, eller på de rensningsforanstaltninger, som en række kommuner skal gennemføre for at forbedre de miljømæssige forhold i et bestemt vandområde - f.eks. Limfjorden, eller det kan være Ringkøbing Fjord, som er nogle af de mest forurenede.

Den amtskommunale og den kommunale planlægning skal være i overensstemmelse med sådanne forudsætninger, ligesom forudsætningerne skal lægges til grund for de

kommunale myndigheders, Miljøstyrelsens og miljøankenævnenes administration af loven.

Jeg er indstillet på, at vi i udvalget tager en meget grundig drøftelse af lovforslagets bestemmelser om recipientplanlægningen. Det er klart, at den alvorlige situation, vi i denne tid oplever i vore farvande, gør det nødvendigt at overveje netop dette spørgsmål meget nøje, og jeg er indstillet på at finde de miljømæssigt rigtige løsninger under udvalgets arbejde.

Der har været en del udtalelser om, hvordan vi på bedste måde kan få offentligheden mobiliseret, hvordan vi kan få denne politiske proces gennemført omkring disse forslag. Netop disse ting er jeg indstillet på at vi tager en grundig drøftelse af i udvalget. Lige så må vi ind i drøftelsen af, om forslaget svækker amtsrådenes rolle i væsentlig grad. Mere åbenhed og inddragelse af borgerne giver større mulighed for beskyttelse af miljøet, sagde fra Dagmar Mørk Jensen. Ja præcis, og det var jo også et af de formål, vi havde med dette her.

Jeg vil gerne tilsige en meget positiv drøftelse i udvalget, også en hurtig behandling af de problemer, der kan blive rejst under udvalgsbehandlingen.

Løvig Simonsen (S):

Jeg finder det naturligvis tilfredsstillende med den imødekommenhed, der er vist fra miljøministerens side her ved førstebehandling af dette forslag.

Vandkvalitetsplanlægningen bekymrer os stadig væk. Når ministeren gør opmærksom på, at der er kommet svar på de spørgsmål, vi har stillet til det tidligere lovforslag nr. L 144, er det jo korrekt. Men jeg kan ikke lade være med alligevel at henvise til L 144, bilag 14, hvor ministeren gør opmærksom på, at amtskommunerne kan lade udføre de påbud på kommunernes bekostning. Det er dog tvivlsomt, om amterne vil bruge en sådan udvej, og derfor må jeg betragte en sådan mulighed som illusorisk. Jeg har i hvert tilfælde ikke set, at nogen amter endnu har sagt til kommunerne: hvis I ikke gør sådan og sådan, så lader vi arbejdet udføre på jeres bekostning.

De muligheder, som miljøministeren angiver i lovforslaget, er efter vores opfattelse

[Løvig Simonsen]

ikke tilstrækkelige. Det mener jeg miljøministeren også har været inde på, så der er altså nogle ting, der skal strammes op. Og når ministeren gør opmærksom på, at førstegangsplanlægningen skal være færdig, inden de enkelte dele af lovforslaget træder i kraft, er vi klart enige, fordi så har vi den rækkefølge, vi gerne vil have, som også blev påpeget sidste år.

Men der står også i forslagets bemærkninger til § 7, at når loven er trådt i kraft, har de hidtidige sektorplaner samme retlige status som planlægning vedtaget efter lovforslagets bestemmelser. Det vil sige, at de godkendte planer bl.a. ikke er formelt bindende for amtsrådene. Og dér er det, jeg godt vil spørge ministeren: vil det ikke kunne medføre, at amterne kommer lidt let over førstegangsplanlægningen? Jeg vil sige til ministeren, at her skal der strammes op, således at der kommer et klart budskab til amterne om, at denne førstegangsplanlægning er vital, for det er faktisk den, der er grundlaget for den videre planlægning i amterne.

Leif Hermann (SF):

Jeg vil også takke ministeren for den imødekommethed, som jeg syntes i hvert fald at kunne spore i ministerens bemærkninger til nogle af os.

Jeg vil gerne tage fat på recipientkvalitetsplanproblemet endnu en gang. Ministeren siger, at planerne har været formelt bindende, og nu ophæver man en formel binding. Men hvad vil det sige, at noget er formelt bindende? Vil det sige, at det ikke er reelt bindende, forstået på den måde, at man ikke har rettet sig efter de planer, man har vedtaget, at man ikke har ønsket, at de egentlig skulle have nogen særlig fremtid, og at man derfor har tilladt overskridelser på enkeltudledninger i forhold til de recipientmålsætninger, man har haft? Er det det, ministeren mener med, at de kun har været formelt bindende?

Hvis det er det, ministeren mener, så er det vel noget af en resignation at sige: da de dér abekatte ude i kommuner og amtskommuner jo alligevel ikke retter sig efter det, de har vedtaget, så kan vi lige så godt lade være med at sige til dem, at de skal rette sig efter det, og det gør man enklest på den måde, at man ophæver bindingerne. Det kan man ik-

ke, hvis det er et miljøhensyn, der ligger bagved.

Det andet spørgsmål i den forbindelse, jeg vil stille til ministeren, er: hvordan bærer man sig ad med, som der står i aktionsplanen for Havet omkring Danmark, at udbygge spildevandsrensningen frem til udgangen af 1990 i overensstemmelse med de recipientkvalitetsplaner, der er under vedtagelse, når 1) disse ikke skal være bindende, 2) spildevandsplanerne heller ikke skal være bindende i forhold til recipientkvalitetsplanerne? Så må man nok sige, at der ikke er meget hold i den del af aktionsplanen for vores udmærkede hav.

Endelig vil jeg sige tak til ministeren for, at han har igangsat et udredningsarbejde sammen med Industriministeriet om mulighederne for at tilbageføre kompetencen til amtskommunerne, når det drejer sig om dagligvareforsyningen inden for regionen. Det kan der jo være behov for.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Der er her rejst nogle problemer, som trænger til en meget grundig drøftelse i udvalget. Spørgsmålet er, om vores amtsråd får tillagt tilstrækkelig bindende regler, og det er et problem, som jeg meget gerne vil tage op i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til miljø- og planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af lovforslag nr. L 36:

Forslag til lov om ændring af lov om kemiske stoffer og produkter.

Af miljøministeren (Chr. Christensen).